

Letno poročilo za leto

2012

Povzetek

EVROPSKI NADZORNIK
ZA VARSTVO PODATKOV

Letno poročilo za leto

2012

Povzetek

**Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.**

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*). Nekateri operaterji mobilne telefonije ne dovoljujejo vzpostavitve zveze s številkami 00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2013

ISBN 978-92-9242-021-5

doi:10.2804/5699

© Evropska unija, 2013

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira

UVOD

To je povzetek letnega poročila Evropskega nadzornika za varstvo podatkov (ENVP) za leto 2012. Nanaša se na leto 2012, deveto polno leto delovanja, odkar ENVP obstaja kot neodvisni nadzorni organ, katerega naloga je zagotavljati, da institucije in organi Skupnosti pri obdelavi osebnih podatkov spoštujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb ter zlasti njihovo zasebnost. Nanaša se tudi na četrto leto skupnega mandata ENVP Petra Hustinx in njegovega pomočnika Giovannija Buttarellija kot članov tega organa.

Evropski nadzornik za varstvo podatkov je bil ustanovljen na podlagi Uredbe (ES) št. 45/2001 (v nadaljnjem besedilu: Uredba)¹ za varstvo osebnih podatkov in zasebnosti ter spodbujanje dobre prakse v institucijah in organih EU. Njegovo poslanstvo je:

- **spremljanje in zagotavljanje** varstva osebnih podatkov in zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih EU;
- **svetovanje** institucijam in organom EU o vseh zadevah v zvezi z obdelavo osebnih podatkov. To zajema posvetovanje o zakonodajnih predlogih zakonodajalca EU in razvoju nove politike, ki lahko vplivajo na varstvo osebnih podatkov;
- **spremljanje** nove tehnologije, ki lahko vpliva na varstvo osebnih podatkov;
- **posredovanje** pri Sodišču EU za strokovno svetovanje pri razlagi zakonodaje o varstvu podatkov;
- **sodelovanje** z nacionalnimi nadzornimi organi in drugimi nadzornimi organi za večjo doslednost pri varstvu osebnih podatkov.

Letos smo posebno pozornost posvetili izboljšanju uspešnosti in učinkovitosti organizacije v sedanjem času varčevalnih ukrepov. S tem v mislih smo zaključili izčrpen strateški pregled s pomočjo notranjih in zunanjih zainteresiranih strani, kar je omogočilo določitev jasnih ciljev za obdobje 2013–2014, sprejetje notranjega poslovnika, ki zajema vse dejavnosti ENVP, in sprejetje letnega načrta upravljanja. Tako je institucija v letu 2012 uspešno opravila zrelostni izpit.

Leta 2012 smo znova določili nova merila uspešnosti na različnih področjih dejavnosti. Pri nadzoru institucij in organov EU pri obdelavi osebnih podatkov smo sodelovali z več uradnimi osebami za varstvo podatkov v več institucijah in organih kot kdaj koli prej. Poleg tega smo se prepričali o učinkih naše nove politike izvajanja, in sicer večina institucij in organov EU, vključno s številnimi agencijami, dobro napreduje pri izpolnjevanju uredbe o varstvu podatkov, je pa tudi nekaj takih, ki bi si morali bolj prizadevati za to.

Pri posvetovanju o novih zakonodajnih ukrepih smo objavili rekordno število mnenj o različnih zadevah. Na vrhu dnevnega reda je bil pregled pravnega okvira EU za varstvo podatkov. Vendar so na varstvo podatkov vplivali tudi izvajanje stockholmskega programa na območju svobode, varnosti in pravice ter digitalne agende, pa tudi vprašanja v zvezi z notranjim trgovom, kot je reforma finančnega sektorja, javnim zdravjem in varstvom potrošnikov. Povečali smo tudi sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.

1 Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

DOSEŽKI V LETU 2012

Obseg in področja glavnih dejavnosti ENVP so se v letu 2012 še naprej razvijali, hkrati pa so se zaradi proračunskih omejitev sredstva dejansko zmanjšala.

Vizija in metodologija

Strateški pregled, napovedan v zadnjem letnem poročilu, je bil dokončan, na njegovi podlagi pa je bila oblikovana strategija za obdobje 2013–2014. V njej sta izraženi vizija in metodologija, potrebna za uspešnejše in učinkovitejše delo v času varčevalnih ukrepov. Strategijo dopolnjujeta sprejeti poslovnik, ki v enotnem in izčrpnem dokumentu določa organizacijo in delovne postopke institucije, ter letni načrt upravljanja kot podlaga za načrtovanje in upravljanje delovne obremenitve. Vse trije dokumenti so med seboj tesno povezani. Tako so temeljne vrednote in vodilna načela, oblikovana med strateškim pregledom, določena v členu 15 poslovnika, ukrepi, na katerih temelji nova strategija za obdobje 2013–2014, pa so vključeni v letni načrt upravljanja za leto 2013.

Uradne osebe za varstvo podatkov

Maja 2012 smo kot del prizadevanj za podporo delu uradnih oseb za varstvo podatkov izvedli anketo o njihovem statusu. Sklepne ugotovitve ankete so bile zbrane v poročilu, v katerem so poudarjeni številni pozitivni rezultati, opozorjeno pa je tudi na nekatera področja, ki vzbujajo zaskrbljenost in jih nameravamo pozorno spremljati.

Predhodno preverjanje

Leta 2012 smo prejeli 119 obvestil o predhodnem preverjanju in sprejeli 71 mnenj o predhodnem preverjanju. Po skrbni analizi smo ugotovili, da za 11 primerov ni mogoče izvesti predhodnega preverjanja. V nasprotju s prejšnjimi leti, ko so bile pogosti naslovniki večje institucije EU, smo leta 2012 večino mnenj naslovili na agencije in organe EU. Na splošno so se mnenja, sprejeta v zadevnem letu, nanašala na standardne upravne postopke, kot sta ocenjevanje osebja in obdelava zdravstvenih podatkov, pa tudi na osnovne poslovne dejavnosti, kot so postopki obdelave, povezani z zamrznitvijo sredstev pri Komisiji, revidirani preiskovalni postopki Urada za boj proti goljufijam in letne prijave interesa. Pri nadaljnjem spremljanju mnenj ENVP smo z veseljem ugotovili, da smo leta 2012 zaključili 92 primerov.

Obiski

Leta 2012 smo obiskali šest agencij. Razloga za obiske sta bila domnevno pomanjkanje zavezanosti skladnosti ali slaba komunikacija med ENVP in agencijo. Izkazali so se za zelo učinkovite za ozaveščanje in zavezo vodstva, da upošteva Uredbo. V 15 institucijah ali organih EU smo izvedli inšpekcijske preglede, spremljali pa smo tudi dogajanje po prejšnjih inšpekcijskih pregledih.

Obseg posvetovanja

Podobno kot v prejšnjih letih se je tudi v letu 2012 naše posvetovalno delo o zakonodajnih postopkih povečalo, saj smo objavili 33 mnenj, 15 uradnih in 37 neuradnih pripomb, kar je največ do zdaj.

Pomen varstva podatkov se še naprej povečuje. Poleg običajnih prednostnih nalog na območju svobode, varnosti in pravice ter mednarodnega prenosa podatkov je bilo v letu 2012 zahtevanih vse več mnenj o področjih, kot sta notranji trg in zdravstveni sektor. Medtem pa se hiter razvoj na področju digitalne agende izraža v prilivu povezanih zakonodajnih predlogov.

Pregled pravnega okvira za varstvo podatkov

V odgovor na predlog svežnja reform², ki je vseboval uredbo in direktivo, objavljeni januarja, smo marca objavili mnenje. Nato smo še naprej v govorih, sporočilih za javnost in drugih forumih vse leto opozarjali na področja, ki bi lahko vzbujala zaskrbljenost, in mogoče izboljšave.

Digitalna agenda in tehnologija

Na področju digitalne agende in tehnologije smo objavili mnenje o računalništvu v oblaku. Vpliv nove tehnologije na tem področju je in bo ostal zelo pomemben ter natančno določa potrebo po izvajanju načel varstva podatkov, kot sta *vgrajena zasebnost* in *zasebnost s privzetimi nastavitvami*.

Javno zdravje in varstvo potrošnikov

Pri javnem zdravju in varstvu potrošnikov opažamo vse večjo težnjo po združevanju novih digitalnih tehnologij s praksami za izboljšanje kakovosti storitve. Ta prizadevanja so hvalevredna, ker imajo nega in storitve po meri velik potencial. Vendar pa se glede na občutljivost osebnih zdravstvenih podatkov zaupanje potrošnikov v nove storitve lahko spodbuja in ohranja le, če so upoštevana temeljna načela varstva podatkov.

Sodelovanje z organi za varstvo podatkov

ENVP in delovna skupina za varstvo podatkov iz člena 29 sta sodelovala pri različnih zadevah, zlasti pri mnenjih o omejitvi namena in združljivi uporabi, predlogah za oceno učinka pametnih omrežij na varstvo podatkov in odprtih podatkih, kjer je bil ENVP poročevalec. Veliko smo tudi prispevali k mnenjem, sprejetim na razpravah o reformi varstva podat-

2 http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Consultation/Reform_package.

kov, računalništvu v oblaku, izjemah pri soglasju o piškotkih in razvoju biometričnih tehnologij.

Usklajen nadzor

ENVP je organom za varstvo podatkov, vključenim v usklajen nadzor nad zbirko Eurodac in carinskim informacijskim sistemom, zagotovil učinkovit sekretariat. Poleg tega se je novembra 2012 prvič sestala usklajevalna skupina za nadzor za novi **vizumski informacijski sistem** (VIS). Ker sta glavni nalogi skupine nadzor nad trenutnim postopnim uvajanjem sistema in lažjanje sodelovanja med državami članicami, je razpravljala o prvem delovnem programu in izmenjala informacije o dejavnostih ENVP ter nacionalnih inšpekcijskih pregledih v različnih državah članicah.

Notranja organizacija

Leta 2012 je bil v organizacijo vključen nov sektor politike informacijske tehnologije (IT) za razvoj in zbiranje strokovnega znanja o informacijski tehnologiji in varstvu podatkov. Sektor sestavljajo strokovnjaki IT z izkušnjami s praktičnimi vprašanji s tega področja, iz politike in nadzora. Izboljšuje naše sposobnosti ocene tveganj novih tehnologij za zasebnost, povezavo s strokovnjaki za tehnologijo drugih organov za varstvo podatkov in usmerjanje upravljavcev podatkov o načelih *vgrajene zasebnosti* in *zasebnosti s privzetimi nastavitvami*. Zagotavlja tudi, da lahko svoje metode nadzora in orodja razvijamo v skladu s tehnološkim razvojem, zlasti v zvezi z obsežnimi informacijskimi sistemi, ki se usklajeno nadzorujejo. Sektor bo podpiral tudi razvoj skladnejše notranje politike IT v instituciji.

Upravljanje virov

Kar zadeva četrletne preglede izvajanja proračuna, ki vključujejo upravni odbor institucije, se je izvajanje proračuna povečalo s 75,66 % leta 2010 na 90,16 % leta 2012. Nova informacijska orodja, kot sta Sysper2 (človeški viri) in MIPS (obdelava službenih potovanj), so prispevala k večji učinkovitosti in profesionalizaciji človeških virov ENVP.

Nekateri ključni podatki o ENVP za leto 2012

- Sprejetih 71 mnenj o predhodnem preverjanju in 11 mnenj o preverjanju, ki se ne izvajajo predhodno.
- Prejetih 86 pritožb, od tega 40 dopustnih.
- 27 posvetovanj o upravnih ukrepih
- Opravljenih 15 inšpekcijskih pregledov na kraju samem in 6 obiskov.
- Objavljena 1 smernica o obdelavi osebnih podatkov na področju dopusta in gibljivega delovnega časa
- Izdanih 33 zakonodajnih mnenj, med drugim o pobudah v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, tehnološkim razvojem, mednarodnim sodelovanjem, prenosom podatkov, javnim zdravjem ali notranjim trgov.
- Izdanih 15 sklopov uradnih pripomb, med drugim o pravicah intelektualne lastnine, varnosti v civilnem letalstvu, kazenskopravni politiki EU, sistemu za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti, energetske učinkovitosti ali programu o temeljnih pravicah in državljanstvu.
- Izdanih 37 sklopov neuradnih pripomb.

NADZOR IN IZVAJANJE

Ena od glavnih nalog ENVP je neodvisno nadzorovati postopke obdelave, ki jih izvajajo evropske institucije ali organi. Pravni okvir je Uredba o varstvu podatkov (ES) št. 45/2001, ki določa številne obveznosti obdelovalcev podatkov in hkrati številne pravice posameznikov, katerih osebni podatki se obdelujejo.

Nadzorne naloge vključujejo svetovanje in pomoč uradnim osebam za varstvo podatkov s predhodnim preverjanjem tveganih postopkov obdelave za opravljanje poizvedb, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, in obravnavo pritožb. Dodatno svetovanje upravi EU je lahko posvetovanje o upravnih ukrepih ali objava tematskih smernic.

Strateški cilj

Spodbujati „kulturo za varstvo podatkov“ v institucijah in organih EU, da poznajo svoje obveznosti in odgovornosti za skladnost z zahtevami za varstvo podatkov.

Uradne osebe za varstvo podatkov

Vse institucije in organi EU morajo imeti vsaj eno **uradno osebo za varstvo podatkov**. Leta 2012 je bilo v sedanjih institucijah in organih ter novih agencijah ali skupnih podjetjih imenovanih enajst novih uradnih oseb za varstvo podatkov, tako da jih je zdaj skupaj 58. Redno vzajemno sodelovanje z njimi in njihovo mrežo je pomemben pogoj za učinkovit nadzor. ENVP je tesno sodeloval s „četverico uradnih oseb za varstvo podatkov“ (Sveta, Evropskega parlamenta, Evropske komisije in Evropske agencije za varnost hrane), ki usklajuje mrežo uradnih oseb za varstvo podatkov. Marca 2012 se je udeležil sestankov uradnih oseb za varstvo podatkov na Evropski agenciji za kemikalije v Helsinkih, novembra pa sestanka z Evropsko centralno banko.

Predhodno preverjanje

Uredba (ES) št. 45/2001 določa, da mora ENVP predhodno preveriti vse postopke obdelave osebnih podatkov, ki verjetno pomenijo posebno tveganje za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. ENVP nato odloči, ali je obdelava skladna z Uredbo ali ne.

Predhodno preverjanje tveganih postopkov obdelave je bilo še naprej pomemben vidik nadzora. Leta 2012 smo prejeli 119 obvestil o predhodnem preverjanju (dve sta bili preklicani). Medtem ko je ENVP odpravil zaostanke pri naknadnem predhodnem preverjanju pri večini institucij EU, pa se je zaradi postopkov obdelave, ki so jih uvedle agencije EU, zlasti novoustanovljene, nadaljnega spremljanja izdanih smernic in številnih obiskov agencij leta 2012 število obvestil povečalo. Leta 2012 smo objavili 71 mnenj o predhodnem preverjanju in 11 „mnenj o preverjanju, ki se ne izvaja predhodno“. V teh številkah je upoštevano, da smo številne primere obravnavali z objavo skupnih mnenj, in sicer smo leta 2012 objavili 13 skupnih mnenj, s katerimi smo odgovorili na 41 obvestil.

Spremljanje skladnosti

ENVP je v strateškem dokumentu iz decembra 2010 napovedal, da „*bo še naprej izvajal redne ‚preglede‘, da si zagotovi reprezentativen pogled na skladnost varstva podatkov v institucijah/organih EU, ki mu bo omogočil določitev ustreznih notranjih ciljev glede na ugotovitve*“. Maja 2012 je izvedel anketo o uradnih osebah za varstvo podatkov za spremljanje skladnosti institucij in organov EU s členom 24 Uredbe. Čeprav je zadovoljen z ugotovitvijo, da so te osebe dobro uveljavljene v upravi EU, pa zaskrbljenost vzbujajo še številna področja. ENVP bo zlasti pozorno spremljal dejansko trajanje mandata tistih uradnih oseb za varstvo podatkov, ki so pogodbeno zaposlene, njihovo veliko fluktuacijo, morebitna navzkrižja interesov, zlasti pri uradnih osebah, ki so dodeljene upravi in zaposlene s skrajšanim delovnim časom. Po potrebi se bodo ta vprašanja obravnavala za vsak primer posebej.

ENVP je junija 2012 izvedel anketo o funkciji koordinatorja za varstvo podatkov pri Evropski komisiji. Rezultati ankete bodo objavljeni v poročilu, ki bo izdano leta 2013.

Pritožbe

Med glavnimi nalogami ENVP, kot so določene v uredbi o varstvu podatkov, so obravnavati in preiskavati pritožbe ter opravljanje poizvedb na lastno pobudo ali na podlagi pritožbe.

ENVP je leta 2012 prejel 86 pritožb (približno 20 % manj kot leta 2011, kar potrjuje učinkovitost spletnega obrazca za vložitev pritožbe, ki je na voljo na spletni strani ENVP, zaradi česar se je zmanjšalo število nedopustnih pritožb). Od teh jih je bilo na prvi pogled nedopustnih 46, pri čemer se jih je

večina nanašala na obdelavo podatkov na nacionalni ravni, ne v institucijah ali organih EU.

Za preostalih 40 pritožb je bila potrebna poglobljena preiskava (približno 54-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2011). Poleg tega so 31. decembra 2012 za 15 dopustnih pritožb, vloženih prejšnja leta (štiri leta 2009, tri leta 2010 in osem leta 2011), še vedno potekali preiskava, pregled ali nadaljnje spremljanje.

Posvetovanje o upravnih ukrepih

23. novembra 2012 smo za zagotavljanje smernic objavili politiko o posvetovanju pri nadzoru in izvajanju. Potrebno je bilo tudi nadaljnje delo kot odziv na **posvetovanja o upravnih ukrepih**, ki so jih institucije in organi EU organizirali v zvezi z obdelavo osebnih podatkov. Obravnavana so bila številna vprašanja, vključno z zamisljivo, da bi se uporabnikom stacionarnih telefonov zaračunavali klici, ki niso

povezani z delom, spletno objavo uradnega imenika uslužbencev EU, zbiranjem potrdil pogodbenih uslužbencev, pogodbenimi določbami za uporabo v sporazumih o upravnem sodelovanju in prenosom zdravstvenih podatkov med institucijami.

Horizontalne smernice

Leta 2012 smo objavili smernice o upravljanju obdelave osebnih podatkov pri **dopustih in gibljivem delovnem času**. Organizirali smo usposabljanje za pooblaščenca za varstvo podatkov in upravljavce, uradne osebe za varstvo podatkov pa so dobile poseben prostor na spletni strani ENVP in telefonsko številko za pomoč. Objavljeno je bilo tudi poročilo o nadaljnjih ukrepih, ki prikazuje skladnost evropskih institucij in organov s smernicami o videonadzoru, ki jih je ENVP objavil marca 2010.

Trenutno pripravljamo smernice glede odsotnosti in dopustov, javnih naročil in izbire strokovnjakov, e-spremljanja in prenosov podatkov.

POLITIKA IN POSVETOVANJE

ENVP svetuje institucijam in organom Evropske unije o vprašanih v zvezi z varstvom podatkov na različnih področjih politike. Ta svetovalna vloga se nanaša na nove zakonodajne predloge in druge pobude, ki lahko vplivajo na varstvo osebnih podatkov v EU. Navadno gre za uradno mnenje, lahko pa tudi za smernice, ki jih ENVP poda kot pripombe ali strateške dokumente.

Strateški cilj

Zagotoviti, da zakonodajalec EU (Komisija, Parlament in Svet) pozna zahteve za varstvo podatkov in da varstvo podatkov vključi v novo zakonodajo.

Najpomembnejša gibanja

Leta 2012 je bil na področju varstva podatkov dosežen velik napredek. Komisija je spet objavila številne zakonodajne predloge, ki vplivajo na varstvo podatkov in katerih glavna tema je celovita reforma veljavnih pravil o varstvu podatkov. Ta projekt je bil leta 2012 pomembna točka na dnevnem redu ENVP, kar se ne bo spremenilo niti v nadaljevanju zakonodajnega postopka.

V zadevnem letu se je število objavljenih mnenj nenehno povečevalo. ENVP je o različnih zadevah objavil 33 mnenj, 15 uradnih in 37 neuradnih pripomb. S tem in drugimi posredovanji smo izpolnili prednostne naloge za leto 2012, kot so navedene na seznamu nalog.

Podobno kot v prejšnjih letih so področja, na katerih je ENVP objavil mnenja, zelo raznovrstna. Poleg tradicionalnih prednostnih nalog, kot sta nadaljnji razvoj območja svobode, varnosti in pravice ali mednarodni prenos podatkov, se pojavljajo tudi nova področja. Številna mnenja v letu 2012 so se osredotočala na digitalni trg in varstvo potrošnikov na spletu. Med temi so izstopale teme o osebnih zdravstvenih podatkih in kreditni sposobnosti posameznika.

Mnenja ENVP in ključna vprašanja

Komisija je 25. januarja sprejela sveženj reform, ki zajema dva zakonodajna predloga, in sicer splošno uredbo o varstvu podatkov in posebno direktivo o varstvu podatkov na področju policije in pravosodja. Prvi odziv ENVP je bil, da smo pozdravili splošno uredbo kot velik korak naprej

za varstvo podatkov v Evropi, 7. marca pa sprejeli mnenje, v katerem smo podrobneje oblikovali stališče do obeh predlogov. ENVP je v javni izjavi sklenil, da je kljub zakonodajnim predlogoma Evropa na nacionalni ravni in ravni EU še daleč od celostne zbirke pravil o varstvu podatkov na vseh področjih politike EU.

Leta 2012 smo objavili tudi mnenje o **računalništvu v oblaku** ter tako poudarili načela varstva podatkov in pomen njihovega ustreznega izvajanja pri tem pomembnem pojavu. V njem smo podrobno navedli in utemeljili potrebne standarde za varstvo podatkov v oblaku. Namen takih mnenj je zagotavljati smernice in postati referenčno merilo za prihajajoče težavne teme in vprašanja o varstvu podatkov.

Vse večja **interoperabilnost** vrhunske **tehnologije za široko uporabo** in **interneta** (na primer pametne naprave) postavlja nove izzive pri omejevanju obdelave osebnih podatkov na namene, za katere so bili zbrani. Dostop do omejenih podatkov ali uporaba prej nepomembnih ali nedostopnih podatkov za nove namene sta bila v središču dela, ki smo ga opravili v zadnjem času. Mnenje o pametnih števcih, tj. napravah, ki lahko omogočajo velike prihranke energije, vendar lahko pomenijo tudi obliko nadzora nad gospodinjstvi, je primer predloga, h kateremu je ENVP predložil pripombe in ki ponazarja to težnjo.

Na **območju svobode, varnosti in pravice** je bilo vprašanje glede potrebe pogosto na dnevnem redu. Objavili smo več mnenj, v katerih je bilo to načelo varstva podatkov eno pomembnejših vprašanj. Tako je bilo pri mnenju ENVP o sistemih Eurodac in SIS II ter Evropskem centru za boj proti kibernetiki kriminaliteti. Popolnoma se zavedamo težnje organov kazenskega pregona, da bi imeli zaradi preprečevanja kaznivih dejanj večji dostop do drugih zbirk podatkov, kot so zbirke, ki jih uporabljata carina in urad za priseljevanje.

Mnenja v zvezi z **notranjim trgovom** so imela tudi v letu 2012 pomembno mesto, pri čemer je bil dodatni poudarek na digitalnem trgu. Med drugim smo sprejeli sveženj štirih mnenj na področju regulacije finančnega trga.

Sodne zadeve

V letu 2012 se pred Sodiščem Evropske unije ni izpodbijala nobena odločitev ENVP, ta pa tudi ni začel nobenega postopka proti drugim institucijam ali organom EU. Sodišče je razsodilo v dveh zadevah, v katerih je ENVP posredoval.

V prvi sodbi je bila obravnavana domnevna odvisnost avstrijskega organa za varstvo podatkov Datenschutzkommission (DSK). V zadevi *Komisija proti Avstriji* (C-614/10, še

neobjavljena v ZOdI.) je ENVP posredoval v podporo Komisiji. Sodišče je v sodbi z dne 16. oktobra 2012 razsodilo, da avstrijski organ Datenschutzkommission ni izpolnil zahtev po neodvisnosti, kot so določene v direktivi o varstvu podatkov.

Druga zadeva, v kateri je sodeloval ENVP, je bila zadeva *Egan in Hackett proti Evropskemu parlamentu* (T-190/10, še neobjavljena v ZOdI.). Tožeči stranki v tej zadevi sta zahtevali dostop javnosti do dveh dokumentov v zvezi s prošnjami za nadomestilo za parlamentarno pomoč za dva poslanca Evropskega parlamenta, v katerih sta bili navedeni imeni pomočnikov. Parlament je dostop zavrnil z obrazložitvijo, da so imena osebni podatki, z razkritjem katerih bi bila kršena zasebnost zadevnih posameznikov. Sodišče je v sodbi z dne 28. marca 2012 zavrnitev razglasilo za nično, saj Parlament ni pokazal, koliko bi razkritje dokumentov, ki

vsebujeta imeni nekdanjih pomočnikov poslancev Evropskega parlamenta, posebej in dejansko ogrozilo njuno pravico do zasebnosti.

ENVP je tudi zaprosil za dovoljenje za posredovanje v dveh drugih zadevah, ki med pisanjem tega poročila še potekata pred sodiščem. Prva zadeva je še en postopek za ugotavljanje kršitev v zvezi z neodvisnostjo organov za varstvo podatkov, tokrat proti Madžarski (C-288/12). Druga še neresena zadeva, ki poteka pred Sodiščem za uslužbenice, pa je zadeva ZZ proti EIB (F-103/11). Med notranjo preiskavo nadlegovanja, ki jo je izvedla EIB, je bila celotna pritožba o domnevnem nadlegovanju, vključno s povezanimi dokumenti (ki so vsebovali zdravniške izjave), poslana obtoženim nadlegovanja. ENVP je posredoval v podporo tožeči stranki, kolikor je zahtev temeljil na domnevni kršitvi pravil o varstvu podatkov.

SODELOVANJE

ENVP sodeluje z drugimi organi za varstvo podatkov, da spodbuja usklajeno varstvo podatkov po vsej Evropi. Ta vloga zajema tudi sodelovanje z nadzornimi organi, ustanovljenimi v okviru nekdanjega „tretjega stebra“ EU, in na podlagi obsežnih informacijskih sistemov.

Strateški cilj

Še izboljšati dobro sodelovanje z organi za varstvo podatkov, zlasti delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29, da se zagotovi večja skladnost varstva podatkov v EU.

Delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29 sestavljajo predstavniki nacionalnih organov za varstvo podatkov, ENVP in Komisija (ta za delovno skupino zagotavlja tudi storitve sekretariata). Ima osrednjo vlogo pri zagotavljanju dosledne uporabe Direktive 95/46/ES.

ENVP je leta 2012 dejavno prispeval k dejavnostim te delovne skupine, zlasti s sodelovanjem pri tematskih podskupinah, kot so kazenski pregon na mejah in potovanjih, eUprava, finančne zadeve, prihodnost zasebnosti, mednarodni prenosi, ključne določbe in tehnologija. Veliko je tudi prispeval k mnenjem, sprejetim leta 2012, zlasti o razpravah o reformi varstva podatkov (dve mnenji), računalništvu v oblaku³, izjemah pri soglasju o piškotkih in razvoju biometričnih tehnologij.

Bil je tudi poročevalec in soporočevalec za mnenje o omejitvi namena in združljivi uporabi (podskupina za ključne določbe), mnenje o predlogah za oceno učinka pametnih omrežij na varstvo podatkov in mnenje o odprtih podatkih (podskupina za eUpravo). Pričakuje se, da bodo vsa tri mnenja sprejeta na začetku leta 2013.

ENVP je sodeloval ne le z delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29, ampak še naprej tesno tudi z organi, ustanovljenimi za izvajanje **skupnega nadzora nad obsežnimi evropskimi informacijskimi sistemi**.

Pomemben element teh dejavnosti sodelovanja je zbirka **Eurodac**. Usklajevalno skupino za nadzor nad zbirko Eurodac sestavljajo predstavniki nacionalnih organov za varstvo podatkov in ENVP. Zagotavljali smo tudi storitve sekretariata za skupino in zato v letu 2012 organizirali dva sestanka v Bruslju, in sicer junija in novembra. Eden od pomembnejših dosežkov skupine v zadevnem letu je bil standardizirani načrt inšpekcijskih pregledov za nacionalne dostopne točke do sistema Eurodac, sprejet na novembrskem sestanku. Namen vprašalnika je pomoč pri nacionalnih inšpekcijskih pregledih.

Podobna ureditev velja za nadzor nad **carinskim informacijskim sistemom** (CIS), v okviru katerega je ENVP leta 2012 sklical dva sestanka usklajevalne skupine za nadzor nad carinskim informacijskim sistemom, in sicer junija in decembra. Skupina je na junijskem sestanku v sodelovanju s skupnim nadzornim organom za carino sprejela skupno mnenje o priložniku Mednarodne zveze za evropsko pravo (FIDE) in poročilu o dejavnosti za pretekli dve leti. ENVP je na decembrskem sestanku predstavil ključne točke nadaljnega spremljanja predhodnih preverjanj Evropskega urada za boj proti goljufijam, temu pa je sledila predstavitev Komisije (OLAF) o najnovjšem razvoju pri oceni učinka spremembe Uredbe Sveta št. 515/97 in tehničnem razvoju carinskega informacijskega sistema.

Vizumski informacijski sistem (VIS) je zbirka podatkov, med drugim tudi biometričnih podatkov, o vlogah državljanov tretjih držav za izdajo vizuma. ENVP je novembra gostil prvi sestanek usklajevalne skupine za nadzor nad vizumskim informacijskim sistemom. Skupino sestavljajo nacionalni organi za varstvo podatkov in ENVP, njene naloge pa so nadzor nad postopnim uvajanjem sistema, preučevanje vprašanj, kot so vprašanja v zvezi z oddajanjem skupnih nalog držav članic zunanjim izvajalcem, in izmenjava nacionalnih izkušenj.

Sodelovanje na **mednarodnih forumih** je še naprej vzbujalo pozornost, zlasti na evropski in mednarodni konferenci pooblaščenec za varstvo podatkov in zasebnost. Evropska konferenca 2012 je bila v Luxembourg, njena osrednja tema pa so bili najnovjši dosežki pri posodabljanju okvirov za varstvo podatkov v EU, Svetu Evrope in OECD. Mednarodna konferenca je bila oktobra v Urugvaj, njena splošna tema pa je bila *Ravnovesje med zasebnostjo in tehnologijo (Privacy and Technology in Balance)*, pri čemer je bil poseben poudarek namenjen državam v razvoju in vprašanjem, povezanim s *profiliranjem* in *velikimi zbirkami podatkov*.

ENVP se je septembra in novembra 2012 kot opazovalec s pravico do posredovanja udeležil dveh sestankov posvetovalnega odbora iz Konvencije 108.

Svetovna carinska organizacija je s podporo ENVP 8. in 9. novembra 2012 v Bruslju organizirala 4. mednarodno delavnico o varstvu podatkov v mednarodnih organizacijah. Na njej so se zbrali strokovnjaki iz institucij in organov EU ter mednarodnih organizacij, razpravljali o najboljših praksah in si jih izmenjevali. Na dvodnevem dogodku so bile organizirane številne okrogle mize, ki so jih vodili predstavniki ENVP in Svetovne carinske organizacije.

3 Mnenje 05/2012 o računalništvu v oblaku – WP 196, 1.7.2012.

GLAVNI CILJI ZA LETO 2013

Za leto 2013 so bili na podlagi splošne strategije za obdobje 2013–2014 izbrani naslednji cilji. Poročilo o doseženih rezultatih bo na voljo leta 2014.

Nadzor in izvajanje

Naknadno predhodno preverjanje

Faza sprejemanja obvestil za naknadna preverjanja se zaključuje, saj ENVP meni, da so imeli institucije in organi EU od ustanovitve ENVP leta 2004 dovolj časa, da so sporočili, kakšni so njihovi veljavni postopki obdelave. Zato je ENVP julija 2012 pisal institucijam in organom EU ter jih obvestil, da je rok za obvestila o vseh naknadnih predhodnih preverjanjih junij 2013. Pričakuje se, da se bo zato delovna obremenitev ENVP v prvi polovici leta 2013 povečala.

Smernice in usposabljanje

Uvedba pojma odgovornosti v okvir varstva podatkov pomeni, da bodo morale uprave EU sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotavljanje skladnosti. ENVP meni, da imajo uradne osebe in pooblaščenca za varstvo podatkov pomembno vlogo pri vseh programih odgovornosti. Zato bo v podporo njihovem delu še naprej zagotavljal smernice in usposabljanje ter spodbujal tesne stike z mrežo uradnih oseb za varstvo podatkov.

Tesnejši dialog z institucijami EU

ENVP bo kot del cilja 1 strategije za obdobje 2013–2014 ohranjal tesne stike in dialog z institucijami EU ter tako spodbujal boljše razumevanje institucionalnega okvira ter pragmatično in praktično uporabo Uredbe. Ta dialog bi lahko potekal v obliki delavnic na posamezno temo, srečanj ali telefonskih konferenc.

Splošno ocenjevanje

ENVP namerava izvesti novo splošno ocenjevanje v vseh institucijah in organih EU. To je sestavni del rednega ocenjevanja, pri katerem želi pisno povratno informacijo o nekaterih kazalnikih skladnosti z ustreznimi obveznostmi. Na podlagi ugotovitev te ankete bodo opredeljene tiste institucije, ki zaostajajo pri izvajanju programov skladnosti, in obravnavane vse ugotovljene pomanjkljivosti.

Obiski

ENVP si bo še naprej prizadeval za ozaveščanje na vseh ravneh upravljanja in bo po potrebi uporabil izvršna pooblastila. Obiskal bo tiste organe, ki z njim ne komunicirajo ustrezno ali kažejo očitno pomanjkanje zavezanosti izpolnjevanju uredbe o varstvu podatkov.

Inšpekcijski pregledi

ENVP namerava nadalje opredeliti politiko inšpekcijskih pregledov in podrobno določiti postopek v zvezi z inšpek-

cijskim pregledom. Še naprej bo izvajal ciljne inšpekcijske preglede, ne samo na področjih, na katerih je zagotavljal smernice, ampak tudi tam, kjer želi preveriti stanje.

Politika in posvetovanje

Glavni namen posvetovalne vloge ENVP je zagotoviti, da zakonodajalec EU pozna zahteve o varstvu podatkov, jih vključi v novo zakonodajo in določi ukrepe, ki jih je ENVP oblikoval za doseganje tega cilja. Za ENVP je izziv, kako z vse bolj omejenimi sredstvi izpolnjevati vse pomembnejšo vlogo v zakonodajnem postopku, ki zahteva vse več časa in verodostojne nasvete. Glede na to je ENVP za izbiro vprašanj strateškega pomena kot temelj svojega posvetovalnega dela za leto 2013 uporabil seznam političnih vprašanj (seznam in spremna opomba sta objavljena na spletni strani ENVP).

Za nov pravni okvir za varstvo podatkov

ENVP bo dajal prednost postopku pregleda novega pravnega okvira za varstvo podatkov, ki poteka v EU, in še naprej prispeval k razpravi v naslednjih fazah zakonodajnega postopka, če bo to primerno in potrebno.

Tehnološki razvoj in digitalna agenda, pravice intelektualne lastnine in internet

Tehnološki razvoj, zlasti razvoj, povezan z internetom, in povezani odzivi politike bodo še eno pomembno področje delovanja ENVP v letu 2013. Zadeve bodo vključevale vseevropski okvir za elektronsko identifikacijo, preverjanje istovetnosti in podpisovanje, internetno spremljanje (na primer uveljavljanje pravic intelektualne lastnine in postopke za odstranitev gradiva) ter računalništvo v oblaku.

Nadaljnji razvoj območja svobode, varnosti in pravice

Ustrezni prihajajoči predlogi vključujejo ustanovitev evropskega javnega tožilstva za boj proti kaznivim dejanjem in bodo vplivali na proračun EU in reformo Eurojusta. ENVP bo še naprej spremljal pobude iz prejšnjega leta, kot sta reforma Europol in sveženj o pametnih mejah. Poleg tega bo skrbno spremljal pogajanja s tretjimi državami o sporazumih o varstvu podatkov.

Reforma finančnega sektorja

ENVP bo še naprej spremljal in preučeval nove predloge za regulacijo in nadzor finančnih trgov in izvajalcev, kolikor vplivajo na pravico do zasebnosti in varstvo podatkov. To je še toliko pomembnejše, ker je predlogov za uskladitev in osrednji nadzor finančnega sektorja vse več.

eZdravje

Glede na vse večjo težnjo po vključevanju digitalnih tehnologij pri zagotavljanju storitev zdravstvenega varstva je

bistveno oblikovati jasna pravila glede uporabe osebnih podatkov v tem okviru, zlasti zaradi občutljivosti zdravstvenih podatkov. ENVP bo spremljal napredek na tem področju in po potrebi posredoval.

Druge pobude

ENVP namerava objavljati tako imenovana *pričakovana mnenja*, ki naj bi zagotovila dragocen prispevek k prihodnjemu razširjanju temeljnih načel in vprašanj o varstvu podatkov na druga področja politike EU, kot sta konkurenca in trgovina.

Sodelovanje

ENVP bo posebno pozornost namenil izpolnjevanju strategije za obdobje 2013–2014 v zvezi s sodelovanjem z drugimi organi za varstvo podatkov in mednarodnimi organizacijami ter svojim obveznostim na področju usklajenega nadzora.

Usklajeni nadzor

ENVP bo še naprej izvajal usklajeni nadzor nad sistemi Eurodac, CIS in VIS. Tudi druga generacija schengenskega informacijskega sistema (SIS II), ki bo predvidoma začela delovati leta 2013, bo predmet usklajenega nadzora. ENVP bo izvajal tudi inšpekcijske preglede centralnih enot teh sistemov, če je to potrebno ali zakonsko zahtevano.

Sodelovanje z organi za varstvo podatkov

ENVP bo še naprej dejavno prispeval k dejavnostim in uspešnosti delovne skupine za varstvo podatkov iz člena 29, in sicer z zagotavljanjem skladnosti in sinergije med to skupino in ENVP v skladu z njunimi prednostnimi nalogami. Ohranjal bo tudi dobre odnose z nacionalnimi organi za varstvo podatkov. Kot poročevalec za posebno dokumentacijo bo usmerjal in pripravljaj sprejetje mnenj delovne skupine za varstvo podatkov iz člena 29.

Varstvo podatkov v mednarodnih organizacijah

ENVP bo še naprej navezoval stike z mednarodnimi organizacijami na letnih delavnicah za ozaveščanje in izmenjavo dobre prakse.

Druga področja

Informacije in komunikacija

ENVP bo v skladu s strategijo za obdobje 2013–2014 upravo EU še naprej ozaveščal o varstvu podatkov in si prizadeval za obveščanje posameznikov o njihovih temeljnih pravicah do zasebnosti in varstva podatkov. To bo vključevalo posodobitev in nadaljnji razvoj spletne strani, razvoj novih komunikacijskih orodij za večjo opaznost ključnih dejavnosti ter uporabo razumljivega jezika za večjo dostopnost tehničnih vprašanj in primerov, s katerimi se splošna javnost zlahka poistoveti.

Upravljanje virov in profesionalizacija človeških virov

V okviru varčevalnih ukrepov in potrebe po tem, da se „naredi več z manj“, bo razvita strategija vodenja kakovosti, ki bo institucijam omogočila kar najučinkovitejše opravljanje njihovih nalog. To bo vključevalo:

- poseben poudarek na novi politiki usposabljanja za spodbujanje poklicne usposobljenosti, poklicnega razvoja in večje uspešnosti,
- okrepljena prizadevanja za boljše načrtovanje, uspešnost in spremljanje porabe finančnih sredstev,
- bolj strateški pristop k upravljanju človeških virov in
- sistem celovitega vodenja kakovosti, ki se bo oblikoval in izvajal z jasnimi povezavami s standardi notranjega nadzora, upravljanja tveganj in skupnega ocenjevalnega okvira.

ENVP bo prav tako začel strateški razmislek o srednje- in dolgoročnih potrebah po sredstvih, zlasti v okviru prihodnjega Evropskega odbora za varstvo podatkov.

Infrastruktura informacijske tehnologije

Načrtovano je, da bo med letom začel delovati nov sistem za upravljanje zadev, ki naj bi zagotovil rezultate v zelenem času ob ustreznem upoštevanju potrebnih zaščitnih ukrepov za varnost in varstvo podatkov.

Evropski Nadzornik za varstvo podatkov

Letno poročilo za leto 2012 – Povzetek

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije

2013 — 12 str. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9242-021-5

doi:10.2804/5699

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- na predstavništvih ali delegacijah Evropske unije.
Njihovi kontaktni podatki so na voljo na spletni strani
<http://ec.europa.eu> ali po faksu +352 2929-42758.

Publikacije, ki so naprodaj

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Plačljive naročnine (na primer na *Uradni list Evropske unije* ali zbirke odločb sodne prakse Sodišča Evropske unije):

- pri prodajnih zastopnikih Urada za publikacije Evropske unije
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm)

EVROPSKI NADZORNIK
ZA VARSTVO PODATKOV

QT-AB-13-001-SL-N

*ENVP – evropski skrbnik
varstva osebnih podatkov*

www.edps.europa.eu

Urad za publikacije

@EU_EDPS

ISBN 978-92-9242-021-5

9 789292 420215